

le senca. Dolga versta sôb je vendar popolnoma zapuščena in poderta, stolpi in stolpiči so tako zrušeni, da se je bati o močnem vetru, da ne bi se povse zvernili in sosedli na prebivavce. (Dalje sl.)

Slovstvo slovensko.

Porodoslovje za babice. Spisal dr. Alojzi Valenta, c. k. profesor teoretično-praktičnega porodostvja v učilnici ljubljanski. Z 10 tablami. V Ljubljani natisnil in založil Jožef Blaznik.

Da naše slovstvo tudi v znanstvenih rečeh napreduje, so nam dokaz tudi te bukve, ki jih je gospod prof. Valenta ravno na svetlo dal. Imeli smo sicer že pred porodostvni slovenskih bukev, al zastarane po svojem zapopadku in zaostale za sedanjim stanom porodničarske véde, tudi niso zadostile več temu, kar sedanja omika slovenskega jezika od vsake knjige terja. Gospod prof. Valenta, mož velike učenosti v svojem poklicu, je spoznal živo potrebo nove knjige, ki ima babicam, za ktere je pisana, biti vse-skozi zanesljiva vodnica v težavnem njih poklicu, da morejo ravnati vselej tako, kakor je od ene strani potrebno za babice, da zvesto spolnejo svojo dolžnost in nikoli ne prestopijo meje, ki je njih opravilstvu po postavi predpisana, — od druge strani pa jih učijo jasno in natanko, kaj je dobro za matere, ktere so se jim s polnim zaupanjem izročile. In to je ravno velika prednost teh bukev, da imajo vedno in povsod babice pred očmi, za ktere so pisane. Da je jezik skozi in skozi lahko razumljiv, in da se je tudi terminologija, ktero je bilo sém ter tje treba še le iznova ustvariti, dostojno doversila, sta gospodu izdatelju bila dr. Bleiweis in gospod Malavašič na pomoč. Pa tudi gospod Blaznik-ova kamnotiskarnica je pripomogla svoje, da lahko rečemo, da „porodoslovje za babice“ v nobenem jeziku nima tako natančnih in ličnih podob, kakor je teh 36, ki jih je na 10 tablah litograf gospod Hochbaum izverstno izrisal, in ki so deloma izvirne, deloma pa po drugih porodničarskih bukvah posnete. Kako velika pomoč v razjasnjenje vsacega nauka pa so dobre podobe učencom in učenkam, vsak vé, kdor koli je bil kdaj učenec ali učnik kakoršne koli vednosti.

Cele bukve obsegajo 21 pól, in ker je vse ob kratkem rečeno, se vidi iz te obširnosti, kako bogate so potrebnih naukov, katerim je gosp. profesor še napravil prav na drobno razloženo kazalo, da babica berž vse lahko najde, česar išče v njih.

Po vsem tedaj mislimo, da te bukve niso le potrebne vsem babicam, ki se porodničarstva še le učijo, temuč tudi vsem tistim, ki so se ga že izučile in po deželi babičijo, da zvejo, kaj je učenost in kaj so znajdbe najnovejšega časa novega na dan prinesle, in da v škodo človeštvu pa tudi v škodo sebi ne ostanejo starokopitarce. Al ne samo babicam na Krajnskem, temuč tudi babicam na slovenskem Štajarskem, Koroškem, Isterskem in Goriškem, pa tudi na Horvaškem bojo te bukve potrebne in koristne, ker jezik je tak, da tudi naše Hrovatice ga bojo brez posebnih težav razumele. Morebiti bo ta knjiga tudi marsikteremu kirurgu dobro došla.

In tako s serčnim veseljem pozdravljamo novo knjigo ter se slavnemu gosp. profesorju Valenta-tu zahvalujemo od dvojne strani: prvič, da je podal tistim ženam, brez katerih noben človek ne pride na svet, dobro pomoč, — drugič pa, da je pomnožil znanstveno stran našega slovstva s knjigo, ktera mu je v čast.

Cena knjigi s podobami vred je 3 gold. nov. dn.

Dopisi.

Na Dunaji 30. rožnika. — B — Žalosti in veselja
 Vam pišem danes; žalosti, ker se nam vkljub vsemu za-

gotovljenju mirú še vedno negotova prihodnost zunaj in doma kaže, — dá! bolj ko se od mirú in sprave govori, huje se vojskini hrup širi, serca tlačí, zaupnost in serčnost jemlje in spodkopuje, kar nam pričajo homatije na Laškem in jako pomenljivo tudi undanji shod nemških vladarjev v Baden-Badnu. Pravijo, in tega že ni konca ne kraja, da je ondi za Nemčijo novo in kar lepo solnce prihodnje sloge napočilo, — da so nemški vladarji zedinjeni svojo veljavnost sosednemu tujcu, ki jih že dolgo s pisanim očesom gleda, moško pokazali in še tacega več, kar so nemški časniki te dni na dan spravili. Ne bodi jim potoženo! En list pa — in to je historičko-politiški časnik v Monakovem — ne more svoje boječnosti zakriti in se od tega shoda vsega družega bolj nadja kot ljubega mirú ter pravi: „Pogodba v Villafranki jih je 1000 ubila, shod v Badnu pa 10.000, naj bolj pa še Angleže!“ Naj pa je že kakor hoče, to saj je gotovo, da čeravno cesar Napoleon danes mir ljubi in oznanuje, utegne že jutri bojno trombo zapeti, ker vkljub vsem vojskam, ki jih je že imel, ostane „cesarstvo je mir!“ geslo njegovo. — Drugo, kar tudi človeka ne more veseliti, je pri nas napčna misel in krivo razlaganje, po katerem bi mogla nova Avstrija tudi izločivno nemška biti. Da bi bila katoliška, je prav in vsaj mi moramo želeti, ker vemo po zgodovini, koliko ji je katolištvo pomagalo in večkrat velicih nadlog in pogina ovarovalo; toda nikjer pa ni zapisano in ne vém, po kateri poti bi se izpeljati dalo, da bi bila v tistem tako zaljubljenem pomenu tudi nemška. Ni mogoče, da bi ta ljubi priimek tudi vzajemno ljubezen zbujeval, da bi razne narode za delj časa in stalno zvezal, naj se modruje in uganjuje, kakor koli hoče. Ne pa, da bi kdo mislil, da s tem svojim ugovorom nemštvo zametujem ali psujem; — vsaka reč je prav na svojem mestu. Bilo je rimsko-nemško cesarstvo; al to ni bilo avstrijsko, in tega po unem strojiti, se mi pač dandanašnje prazno delo zdí, sosebno ker mora to vse kaj družega na čelu imeti in osnovano biti po potrebah in zadevah današnjega časa — na zgodovinski podlagi vseh narodov v državni edinstnosti in v delanji zedinjenih moči k dosegu odkazanih namenov. Če so se v pretečenih stoletjih tudi nemški vojaki na jugu zoper zakletega sovražnika Turka bili, je bila pač to njih sveta dolžnost in bolj bramba lastnih osebnih pravic — in iz tega ne mora nihče terjati, da bi zato novo uravnana Avstrija izločivno mogla nemška biti; zgodbe nam pa tudi pravijo, kako so se mogli Jugosloveni večidel le sami braniti, kako so bili zapušeni in skorej vsako leto po večkrat od silovitih Turkov napadeni, in da je ravno nemška needinost in nemarnost mnogih nadlog kriva bila. Pa pustimo to, še besedice bi ne bil od tega zapisal, ako bi nekteri časniki v eno mer od tega ne govorili in pristranskih svetov ne dajali. — Veselo je, da se naše državno svetovavstvo tako dobro svojega visokega poklica zaveda in hoče pravo podlago cesarstvu uložiti in moško naprej delati. Da bo pri tacem delanji marsikaj poravnati in se med seboj porazumeti treba, je vsakemu znano; treba je le, da se vsak svetovavec svojega imenitnega poklica zavé, da razun učenosti tudi sercu svojemu dá govoriti, da nima osebnih namenov, ampak prihodnji blagor Avstrije in različnih narodov v nji zedinjenih pred očmi. To vse pa bo, ako „Bog dá in sreča junaška!“ — Z veseljem tudi naznanjam, kar je že gotovo po drugi poti znano, da je svetli škof diakovarski gosp. Strossmajer „zares dika i ponos jugoslovenski“ v družtvu več imenitnih rojakov ne samo iz banovine, temuč tudi iz družih jugoslovenskih krajev novoizvoljenega bana Šokčevića s krasnim ogovorom pozdravil in mu gotovo upanje izrekel, da bo po izgledu starih banov narodu horvaškemu oče in mati. Na to je odgovoril ban ter med drugim rekel, da hoče hoditi po poti starih banov, posebno po tisti neumerlega bana Jelačića — in o tem in tudi pri družih imenitnih besedah se vzdigne cela množica in hvale, veselja in „živio!“ ni bilo ne konca ne